

Службени лист
24.12.2017г.

ИНСТИТУТ ЗА БИОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА
"СИНИША СТАНКОВИЋ"

Број 01-2625

Датум 15.12.2017 год.
БЕОГРАД, Бул. Деспота Стефана бр.142

Управни одбор Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, на основу чл. 18. Статута Института, на предлог Научног већа Института бр.01-2487 од 30.11.2017. године, на XVII редовној седници одржаној 15.12.2017. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ИНСТИТУЦИОНАЛНОМ РЕПОЗИТОРИЈУМУ ИНСТИТУТА ЗА БИОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА „СИНИША СТАНКОВИЋ“

ПРЕАМБУЛА

Члан 1.

Овим правилником се уређује прикупљање и трајно чување резултата рада истраживача Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ (у даљем тексту „Институт“) и утврђују се услови и поступак за увид у резултате научноистраживачког рада Института, олакшавање њихове евалуације и повећање видљивости истраживача и Института, у циљу депоновања свих публикација истраживача Института у Институционални репозиторијум.

Рачунарски центар Универзитета у Београду (у даљем тексту „РЦУБ“) је у сарадњи са Институтуом развио Институционални репозиторијум у складу са важећим међународним стандардима и добром праксом у овој области.

Члан 2.

Репозиторијум архивираних дигиталних радова (РАДаР) је институционална база података Института.

РАДаР је архива свих публикованих научних радова истраживача запослених у Институту и сарадника Института, а може садржати и друге резултате научног рада који се реализује у Институту.

Члан 3.

РАДаР развија и технички одржава РЦУБ, а уређује Институт.

РЦУБ ће развијати и администрирати репозиторијум, док је за попуњавање и уређивање садржаја задужен Институт.

Сарадници Института (у даљем тексту „Аутори“) похрањују своје публикације и друге резултате (у даљем тексту „Документа“), као и метаподатке који их описују у репозиторијум.

Уредник репозиторијума је библиотекар Института, који проверава и објављује метаподатке и Документа које су Аутори унели.

ЦИЉЕВИ ЗА ПОКРЕТАЊЕ И ВОЂЕЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ РЕПОЗИТОРИЈУМА

Члан 4.

Дефинисани су следећи циљеви Институционалног репозиторијума Института:

- да се прикупе и трајно очувају сви публиковани резултати научно-истраживачког рада Института и тако омогући увид у целокупан научни рад Института,
- да се омогући истраживачима Института да своје публикације учине видљивијим и приступачнијим, а према стандардној процедури и у стандардизованој форми,
- да се олакша оцењивање рада истраживача у различите сврхе,
- да се испуне обавезе према финансијерима међународних пројеката, тачније Европској комисији, као и другим институцијама које захтевају депоновање радова који су резултат пројеката које оне подржавају, у одговарајућим институционалним репозиторијумима,
- да се омогући ефикаснија дисеминација информација о публикацијама из Института у друге базе података, агрегаторе и претраживаче.

САДРЖАЈ РЕПОЗИТОРИЈУМА

Члан 5.

РАДаР је Институционални репозиторијум у који се могу похрањивати све верзије објављених радова, као и други резултати научног рада сарадника Института.

У РАДаР ће обавезно бити похрањени метаподаци о свим објављеним радовима сарадника Института и то:

- монографијама или монографским студијама,
- поглављима у монографијама или монографским студијама,
- тематским зборницима,
- радовима у тематским зборницима,

- лексикографским и картографским публикацијама,
- радови у научним часописима
- саопштења са научних скупова штампана у целини или апстаркту,
- постер и
- докторска дисертација.

У РАДаР ће обавезно бити похрањени сви наведени типови радова сарадника института у пуном тексту, али ће отворени приступ бити омогућен само ако се тиме не крше ауторска права.

УСЛОВИ ЗА ПОХРАЊИВАЊЕ ДОКУМЕНАТА И ОДГОВАРАЈУЋИХ МЕТАПОДАТАКА У РЕПОЗИТОРИЈУМ

Члан 6.

Дефинисани су следећи услови за похрањивање докумената и одговарајућих метаподатака у Репозиторијум:

1. Похрањени метаподаци јавно су доступни.
2. Уредник репозиторијума и аутор одговорни су за поштовање ауторских права, односно права дефинисаних лиценцом под којом је документ објављен.
3. Приступ депонованим документима омогућава се у складу са прописима који се односе на ауторска права. Аутори рада потписују посебне уговоре са издавачем, чиме се регулише ауторско право над објављеним радом. У зависности од услова дефинисаних уговором, аутор може располагати различитим правима која се односе на депоновање оваквих радова у институционални репозиторијум у режиму отвореног приступа. Дужност је аутора да пре депоновања докумената провери права дефинисана у уговорима са издавачем, односно политику самоархивирања издавача. Дужност је уредника репозиторијума да провери да ли је аутор приликом депоновања документа поштовао одредбе уговора, односно политику издавача.
4. Институт има право да из Репозиторијума уклони документ уколико се покаже да је дошло до кршења Услови за похрањивање докумената и одговарајућих метаподатака у Репозиторијум.

ПОХРАЊИВАЊЕ ДОКУМЕНАТА И ОДГОВАРАЈУЋИХ МЕТАПОДАТАКА

Члан 7.

Поступак похрањивања документа подразумева формирање записа са припадајућим метаподацима и депоновање документа у електронској форми у базу података. Уколико се тиме не крше ауторска права, омогућиће се отворени приступ похрањеном документу.

Уколико се због заштите ауторских права или других ограничења (право приватности и сл.) не може омогућити отворени приступ депонованом документу, електронски документ неће бити јавно доступан, односно приступ ће имати само библиотека Института и регистровани корисници.

Члан 8.

Формат за похрањивање текстуалних записа је PDF.

Члан 9

Похрањен електронски документ се несме мењати, што значи да се за сваку потребну измену или исправку прави нови запис и депонује нова верзија документа, а различите верзије се повезују напоменама и интерактивним линковима.

Члан 10.

За формалну и предметну каталогизацију електронског документа примењују се национални и међународни стандарди, или окружење Dublin Core Metadata Standard и упутства Иницијативе отворених архива (Open Archives Initiatives – OAI).

Члан 11.

Сваки документ добија трајни и индивидуални идентификатор у форми статичне URL адресе, чиме се омогућава директан приступ документу и трајно цитирање.

Члан 12.

Уз сваки запис уносе се одговарајући метаподаци.

Меатаподаци похрањени у Репозиторијуму доступни су под лиценцом Creative Commons Attribution (CC BY – <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/rs/>) којом се дозвољава њихова дистрибуција, прерада, као и комерцијално коришћење, све док се правилно назначавача њихов извор, у овом случају Репозиторијум Института.

Свако има право приступа метаподацима записа Репозиторијума без накнаде.

Члан 13.

Уз сваки запис уносе се и документи у пуном тексту.

Свако има право приступа документима у пуном тексту, уколико не постоји ограничење за отворен приступ.

Уколико постоје ограничења приступу дефинисана од стране носиоца ауторских права (издавача и/или аутора), приступ документу у пуном тексту има само библиотека Института, односно аутор.

Приступ и услови коришћења депонованих докумената дефинисани су и наведени за сваки појединачни документ запис.

НАЧИН ЧУВАЊА ДОКУМЕНТА

Члан 14.

Метаподаци и документи се чувају трајно.

Члан 15.

За трајно чување докумената одговоран је РЦУБ.

РЦУБ ће омогућити трајно чување и приступ садржају репозиторијума и редовно ће креирати сигурносне копије података.

Уколико се укаже потреба, извршиће се конверзија датотека у нови формат, или ће се извршити надоградња софтверске платформе на којој репозиторијум почива, а у складу са унапређењем софтверских решења, односно сагласно мењању стандарда апликација за дигитално чување електронских докумената.

УНАПРЕЂЕЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ РЕПОЗИТОРИЈУМА

Члан 16.

Институт ће, у сарадњи са РЦУБ-ом, стално радити на унапређењу Институционалног репозиторијума.

Унапређење репозиторијума вршиће се у складу са напредком софтверских решења у области депоновања, чувања и обезбеђења приступа резултатима истраживања, али и у складу са развојем библиотекарске праксе.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

На све што није регулисано овим правилником, примењиваће се одредбе закона и других прописа који регулишу ову област.

Члан 18.

Измене и допуне овог Правилника врше се по поступку за његово доношење.

Члан 19.

Овај Правилник, по усвајању на седници Управног одбора Института, ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Института.

**ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА ИНСТИТУТА**

Др Никола Ристић, професор ~~с~~меритус